ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความเป็นจีนตามนิยามของผู้มีเชื้อสายจีน

ในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ชื่อผู้เขียน

นางสาวเกษวดี พุทธภูมิพิทักษ์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประวัติศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์ คร.นิธิ เอียวศรีวงศ์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.ไชยันต์ รัชชกูล กรรมการ อาจารย์สายชล สัตยานรักษ์ กรรมการ

อาจารย์สายชล สัตยานุรักษ์ อาจารย์อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์

กรรมการ

าเทคัดย์อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง "ความเป็นจีนตามนิยามของผู้มีเชื้อสายจีน ในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก" มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายกระบวนการสร้างความรับรู้ต่อตัวตนของชาวจีนในฐานะที่เป็นกลุ่มชาติ พันธุ์หนึ่ง การศึกษาเน้นที่การเปลี่ยนแปลงของนิยามในบริบททางการเมืองและสังคมที่แตกต่าง ระหว่างช่วงสมัยการปกครองของจอมพลแปลก พิบูลสงคราม (พ.ศ.2480 – 2488 และ พ.ศ. 2491 - 2500) และช่วงการปกครองของจอมพลสฤษคิ์ ธนะรัชต์ (พ.ศ.2501–2506) คำถามสำคัญของวิทยา นิพนธ์คือ (1) อะไรคือความแตกต่างระหว่าง "ความเป็นจีน" ที่ถูกนิยามโดยรัฐในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน และรัฐส่งคำนิยามนั้นลงไปสู่สำนึกของผู้มีเชื้อสายจีนในพิษณุโลกอย่างไร (2) คำนิยามนั้น กระทบต่อ "ความเป็นจีน" ของผู้มีเชื้อสายจีนในพิษณุโลกอย่างไร และ (3) คำนิยามนั้น เมื่อนทามเงื่อนไขในท้องถิ่นอย่างไรบ้าง

การศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการทางประวัติสาสตร์และนำเสนอในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์ หลักฐานที่ใช้ในการศึกษานี้ มาจากการสัมภาษณ์ผู้มีเชื้อสายจีนกลุ่มต่างๆในพิษณุโลก และจากการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารของรัฐ ตลอดจนเอกสารของท้องถิ่น จากการศึกษา พบว่า คำนิยาม "ความเป็นจีน" ของผู้มีเชื้อสายจีนในพิษณุโลกมีความหลาก หลายเมื่อผ่านช่วงระยะเวลาต่างๆ คำนิยามความเป็นจีน ไม่ได้เป็นการนิยามเพื่อตอบสนองกับคำ นิยามความเป็นจีนของรัฐโดยตรงเท่านั้น แต่ยังถูกสร้างภายใต้บริบทวิถีชีวิตของพวกเขาและภายใต้ ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาวจีนด้วยกันและระหว่างพวกเขากับกลุ่มอื่นๆ

นอกเหนือไปจากกลุ่มสำเนียงภาษาแล้ว สถานะทางเศรษฐกิจสังคมและความสัมพันธ์ทางการ เมืองกับรัฐไทยนับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่างของนิยาม ปัจจัยแวคล้อมที่แตกต่างกัน ในระคับต่างๆ ของผู้มีเชื้อสายจีน เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่างของนิยามเช่นเคียวกันกับ ปัจจัยในระคับปัจเจกบุคคลด้วย

Thesis Title Chineseness as Defined by Chinese Descendants in the

Mueang District, Phitsanulok Province

Author Miss Ketwadee Buddhabhumbhitak

M.A. History

Examining Committee Professor Dr. Nidhi Eoseewong Chairman

Assistant Professor Dr. Chaiyan Rajchagool Member

Lecturer Saichol Sattayanurak Member

Lecturer Attachak Sattayanurak Member

Abstract

The thesis "Chineseness as Defined by Chinese Descendants in the Mueang District, Phitsanulok Province" aims at an explanation of the construction of self-images of the Chinese as an ethic minority group. The study emphasizes the changes of the definitions in the different socio-political contexts, particularly in the periods of Marshal Bhibul Songkram (1937- 1945, and 1948-1957) and that of Marshal Sarit Dhanarat (1958-1963). The main questions are (1) what are the differences between "Chineseness" as defined by the state in the different periods and how the state sent its definitions into the recognition of Chinese descendants in Phitsanulok? (2)how did they effect "Chineseness" of the Chinese descendants in Phitsanulok?, and (3) how did those definitions were modified and adapted in the local conditions?

The study adopts the historical approach and is presented in the form of analytical description. In addition to the direct interviews with the different strata of Chinese in question, the main resources also came from official as well as local documents.

From the study, it is found that the Chinese descendants in Phitsanulok had gone through various definitions of "Chineseness" over time. The definition of "Chineseness" was not always in direct response to the definitions given by the state, but was constructed in the context of their ways of life and their relationships within the Chinese themselves and those with the non-Chinese. Moreover the dialects, the socio-economic statuses and their political allegiance to the Thai state are, to a large extent, important factors that determined the definition variations. Given the different definitions by different factors at the group entity's level, it is noteworthy that the definitions also varied and often were modified at the individual level as well.

